

BESPLATAN
PRIMERAK

DUHOVNO BLAGO VOJVODINE

TURISTIČKA
ORGANIZACIJA
VOJVODINE

Dobrodošli
u Vojvodinu!

www.vojvodinaonline.com

BEZ MULTIKONFESIJE NEMA PROGRESIJE

Mnoštvo naroda, mnoštvo jezika, mnoštvo kultura, samim tim mnoštvo konfesija. Rečju, Vojvodina. Koliko naroda, gotovo isto toliko i religijskih pogleda na život. Uz dominantne pravoslavne i rimokatoličke verske obrede i objekte, ravnice našu krasi i prelepi hramovi rumunski pravoslavni, grkokatolički, baptistički, evangelistički, evangelističko-metodistički, kalvinistički, franjevački, protestantsko-evanđeoski, reformatorski, rusinski grkokatolički, hrišćansko-adventistički i još puno drugih. Danas se religioznost slabije upražnjava ali ostali su, bolje ili lošije očuvani, sakralni objekti da svedoče o bogatoj duhovnjačkoj istoriji naših ravnica i brda. Kako bi se koje dođoško pleme zaželelo pustiti korenje na ovom zavodljivom tlu tako bi brže-bolje sadilo svoje duhovne cvetove čiji tornjevi ka nebu štrče. Ako bi, pak, etnička skupina bila prinuđena da se pomera dalje ili, gore, nestajala na neki drugi način ostajala bi crkva ili kapela, ili barem ruševine istih, da svedoče koga je tu nekad bilo. Ako bi se narod primio, što nije bio redak slučaj, njegovom prosperitetu i množenju prvobitna kuća duha postajala bi vrlo brzo tesna i nedostojno mala pa bi se, najčešće, na istom mestu gradio novi, lepši, veći, pa onda kroz vek ili dva, ili kraće, najnoviji, još veličanstveniji hram. Da ne bi bilo duhovnog tapkanja u mestu često bi gradnja novog hrama počinjala unutar starog (zamislite ruske babuške). Stari se ne bi rušio dok novi ne bi bio blizu završetku. Tako da bi vernici u jednom periodu na službu u novu crkvu ulazili kroz staru crkvu. Nakon drugog svetskog rata u izmenjenom ideološkom okruženju plamen duhovnosti nije buktao ali se nije ni ugasio. U poslednjih par decenija raste broj novih crkvenih objekata, pretežno pravoslavnih, od kojih mnogi stoje poluzavršeni, mahom zbog nedostatka sredstava, što samo pokazuje da se duhovnost ne gradi odnosno ne razvija preko noći.

Zakon o crkvama i verskim zajednicama na teritoriji države Srbije, koji garantuje slobodu veroispovesti, zabranu verske diskriminacije, slobodu udruživanja i okupljanja te autonomiju crkava i verskih zajednica, priznaje one tradicionalne crkve koje imaju viševjekovni istorijski kontinuitet i čiji je pravni subjektivitet stečen na osnovu posebnih zakona. Po navedenim kriterijumima to su: Srpska Pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Slovačka evangelistička crkva, Reformatska hrišćanska crkva, Evangelička hrišćanska crkva, Eparhija Rumunske pravoslavne crkve Dakija Feliks sa administrativnim sedištem u Vršcu i, svakako, tradicionalne verske zajednice: Jevrejska i Islamska. Vojvodina, unutar matične države, prednjači u broju navedenih konfesija.

Osim navedenih, u Registar crkava i verskih zajednica upisane su i: Hrišćanska adventistička crkva, Evangelička metodistička crkva, Crkva Isusa Hrista svetaca poslednjih dana, Evanđeoska crkva u Srbiji, Crkva Hristova ljubav, Hristova duhovna crkva, Savez Hrišćanskih baptističkih crkava u Srbiji, Hrišćanska Nazarenska verska zajednica, Crkva Božja u Srbiji, Protestantska hrišćanska zajednica u Srbiji, Hristova crkva braće u Srbiji, Slobodna crkva Beograd, Jehovini svedoci – Hrišćanska verska zajednica, Zavetna crkva Sion, Unija reformnog pokreta adventista sedmog dana, Protestantska evanđeoska crkva "Duhovni centar" i Hristova Jevanđeoska Crkva.

Sve gore navedeno, predivan je primer jedne od najšire uspostavljenih multikonfesionalnosti u čitavoj Evropi, i ogroman turistički potencijal.

Gotovo svi sakralni objekti na teritoriji AP Vojvodine, koji datiraju iz perioda pre drugog svetskog rata, nalaze se, barem, na listi nepokretnih kulturnih dobara od velikog značaja. Detaljniji osvrt na navedenu listu bio bi predugačak za ove listove. Zato ćemo ovaj skućeni prostor pristojnog turističkog pamfleta iskoristiti da Vam predstavimo, pre svih, jedan deo verskih objekata koji se smatraju spomenicima kulture od izuzetnog značaja.

CRKVE U NEBO GLEDAJU, I PRIČE PRIPOVEDAJU

Crkve su verske građevine u kojima se vernici okupljaju. Poimanje uloge crkve razlikuje se u okviru različitih hrišćanskih tradicija. Ikona znači slika, lik ili obraz. Pravoslavni hrišćani u njima vide božije prisustvo u crkvi. Svaki čovek može se upoznati sa glavnim događajima i učenjima hrišćanske vere ako "čita" ikonostas kao otvorenu knjigu.

U Vojvodini, koja ima preko četiri stotine registrovanih crkava, i najmanja naseobina baštini po neki sakralni objekat, dok veća mesta poseduju i dvocifren broj. Nekada je najočigledniji pokazatelj civilizacijskog stupnja naseljenog mesta bila brojnost (i raznolikost) njegovih crkava, a danas se taj stupanj meri posvećenošću prezervaciji i promociji tog vrednog kulturnog nasleđa.

ATRAKCIJE JESU GRADSKJE BOGOMOLJE NOVOSADSKJE

Nikolajevska crkva (1) je najmanja, ali i najstarija srpska pravoslavna crkva u Novom Sadu i sačuvana je u svom izvornom obliku. U njoj su, 1913. godine, kršteni sinovi Mileve Marić i Alberta Ajnštajna. Najveća novosadska dobrotvorka svih vremena Marija Trandafil, sa svojim suprugom, sahranjena je u njoj. Jedna od velikih misterija ovog hrama je crna ikona Bogorodice.

Najveća pravoslavna građevina u Novom Sadu (i na Podbari) jeste Almaška crkva. Želeći da svoju vrednost dokažu gospodi starosedecima, koji su već uveliko sagradili crkve Sabornu, Nikolajevsku, Uspensku i Jovanovsku, stanovnici Almaškog kraja, takozvane Podbare, odlučili su da njihova crkva bude najveća i najviša u gradu. Tako je 1797. godine podignuta Almaška crkva. Ikonu "Bogorodica sa Hristom" naslikao je Uroš Predić i smatra se jednim od njegovih najboljih umetničkih ostvarenja. Bogomoljlu je 1852.godine posetio i imperator Franja Josif.

Uspenska crkva se nalazi u istoimenoj novosadskoj ulici. Sagrađena je u periodu od 1765. do 1774. godine, u baroknom stilu, a zbog umetničke drvorezbarske obrade, opreme i inventara bila je najznačajnija crkva šireg područja. Pokraj zida uz temelj sahranjivani su značajni Novosađani, plemići i ktitori.

Nema puno crkava u Vojvodini koje zaslužuju prefiks Saborna. Novosadska Saborna crkva sv. Đorđa (2) izgrađena je, kako se pretpostavlja, 1734. godine od kamena i opeke i nalazi se na početku popularne Pašićeve ulice. Ikone je oslikao čuveni Paja Jovanović. Njena porta čuva najstariji javni gradski spomenik - pravoslavni krst od crvenog mermera.

Na uglu ulica Masarikove i Šafarikove stoji hram slovačke Evangelističke crkve (3). Zajedničkim naporima iznedrili su je Nemci i Slovaci 1873. godine. Tu je, ujedno, i rezidencija biskupa Slovačke Evangelističke crkve u Srbiji. U ovom hramu nema ikona, kao ni likova svetaca, što je u skladu sa teološkim doktrinama reformacije.

U BAČKOJ KAD SE SMRKAVA ČUJU SE ZVONA CRKAVA

Čuruški Hram Sv. Vaznesenja Gospodnjeg (4), podignut 1860. godine, poznat je po ikonostasu koga je uradio Đorđe Krstić i po čuvenom zvonu "Veliko kontra GE" teškom 4.775 kg. Kažu da je crkva u Čurugu, pre gradnje Hrama Sv. Save u Beogradu, bila najveća srpska crkva. Njena tri tornja to potvrđuju.

Na mestu somborske Crkve Svetog Jovana Preteče jedno vreme je bila i džamija. Sklanjajući se od Turaka, kaluđeri fruškogorskog manastira Jazak odnose mošti, a u znak zahvalnosti ostavljaju ikonu Presvete Bogorodice donete sa Kosova koja se u crkvi čuva i danas. Stara crkva je srušena 1786. godine, a nova u baroknom stilu sa elementima rokoka se gradi 1790. godine (5).

Crkva velikomučenika Stefana Dečanskog u Vilovu izgrađena je, u duhu klasicizma, 1806. godine na mestu stare crkve. Oslikao ju je 1752. godine aradski slikar Stefan Tenecki, jedan od naših prvih umetnika koji su se priklonili zapadnjačkim uzorima, nasuprot vizantijskoj umetnosti. Uz izvrsno obrađenu draperiju, precizan crtež i zvučan kolorit, posebnu umetničku vrednost poseduje ikonostasna pregrada preneti iz neke veće crkve.

Rumunska pravoslavna crkva Svetog Georgija u Uzdinu (**10**), podignuta 1801. godine u duhu baroka, spada u najveće i najraskošnije vojvođanske hramove Rumunske pravoslavne crkve. Ikonostas sa 69 ikona neuobičajenog rasporeda, oslikao je od 1833 do 1836. godine Konstantin Danil.

Izgradnju rimokatoličke crkve sv. Trojstva u Čoki, u duhu klasicizma 1808. godine, pomogla je plemićka porodica Marcibanji, čiji se posmrtni ostaci nalaze u crkvenoj kripti. Predstave Petra i Pavla urađene su u retkoj tehnici gipsozaiku.

Ruševine benediktinske opatije Arača na Tisi (**11**), kraj Novog Miloševa, predstavljaju kulturno-istorijski spomenik prvog reda - jedini te važnosti, a srednjevekovni, sa ovog područja. Prvi pisani trag o Arači potiče iz 8. veka, kada je bila benediktinski manastir. Arheološka istraživanja pokazuju da je monumentalna zgrada opatije podignuta na temeljima starije crkve, verovatno iz veka jedanaestog. Prilaz Arači vekovima su branili močvara i živo blato sa sve, na pobodena koplja okačenim, sablasnim kozijim lobanjama. Po legendi, Araču je pohodio i engleski kralj Ričard Lavlje Srce gde se, od posledica krstaškog rata, sa svojim saborcima lećio oblogama od ugrejanog blata. Po istoj legendi, odlazeći, tu negde je zaboravio štit okovan zlatnim lavovima koji bi valjalo otkopati. Godine 1417. Araču u posed dobio je despot Stefan Lazarević pa, potom, nasledio despot Đurađ Branković. Prepravljena tvrđava, 1551 godine, bez borbe je predata Turcima, koji su je spalili. S početka proleća tu se organizuje manifestacija "Srednjovekovni festival Arača". Princeze ushićeno bodre svoje vitezove u oklopima koji ukrštaju mačeve, sekire i koplja. U pauzama, mališani se okušavaju u gađanju lukom i strelom. Kao nekad.

Banat baštini još nekoliko crkava od izuzetnog značaja: Srpsku pravoslavnu crkva sv. Nikole u Kikindi, Srpsku pravoslavnu crkvu Arhistratiga Mihaila u Mokrinu i, konačno, Srpsku pravoslavnu crkvu Preobraženja Gospodnjeg u Pančevu.

I KATEDRALE LAŽNE JEDNAKO SU VAŽNE

Crkva Imena Marijinog (**12**) dominira ne samo centralnim novosadskim trgom, već i panoramom celog grada. To je najvišja tačka do koje se grad uzdigao pa joj sugrađani dadoše ime "katedrala", iako ona to, zapravo, nije već, prema crkvenim kanonima, "samo" župna crkva. Završena za samo dve godine, svečano je osvećena 1895. godine. Ubediti novosađane da njihova omiljena građevina nije "katedrala" nemoguća je misija, pa neka crkveni oci ne zamere ali: Čekamo Vas kod katedrale!

Katedrala sv. Terezije Avilske u Subotici (**13**), od mилоšte zvana i Velika crkva, jeste stolna crkva kasnog baroknog stila posvećena zaštitnici Subotice. Gradila se u periodu 1773-1798., glavni oltar je završen šest godina kasnije, a sat u tornju postavljen je 1840. godine. Ona jeste prava katedrala jer u njoj stoluje Biskup Subotičke biskupije.

Zrenjaninska katedrala (**14**) sagrađena je u stilu neoromanike, pod imenom zaštitnika grada svetog Jovana Nepomuka. Velikobečkerečka župna crkva, posle Prvog svetskog rata, postaje glavni hram (protokatedrala) 1923. godine, a Jovan Pavle II svojom bulom iz 1996. godine, dotadašnju apostolsku administraciju podiže na rang biskupije, pa glavna crkva ovog regiona postaje katedrala. Sa zgradom rimokatoličkog župnog ureda u neorenesansnom stilu, i vrednom secesijskom zgradom rimokatoličkog biskupskog ordinarijata, katedrala čini jednu celinu.

Retki su turisti koji pri obilasku Vršca ne obiđu rimokatoličku crkvu "katedralu" sv. Gerharda od Sagrada, najveću rimokatoličku crkvu u Srbiji. Ova crkva, impozantnog izgleda i dimenzija, sa tornjevima visokim 63 metara, svojevremeno druga po veličini u čitavoj Jugoslaviji, ipak nije katedrala.

SINAGOGA U RAVNICI, U REČI I SLICI

Na žalost, područje Vojvodine nekada je bilo bogatije jevrejskim molitvenim hramovima. Ali otklonite misli skrušene jer nisu sve sinagoge srušene.

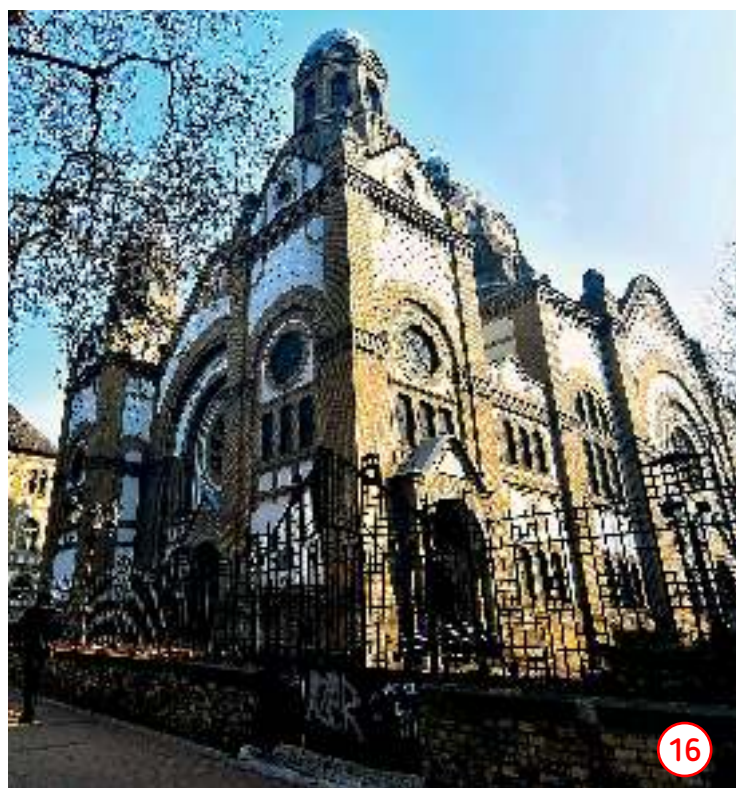
Subotica je, 1902. godine, dobila jednu od najljepših Sinagoga (**15**) u ovom delu Evrope kada je Subotička jevrejska zajednica preuzela drugonagrađeni rad na segedinskom konkursu. Ona i jedina u Evropi nosi obeležja mađarske secesije. Avangardnost njene konstrukcije asocira na šator u duhu starozavetnih vremena, a blistavi kolorit budi osećanja harmonije i radosti. Sazdana je da primi 850 muškaraca u prizemlju i 550 žena na galeriji. Korištena je i kao pozorišna scena. Takozvana Mala sinagoga nalazi se u prizemlju zgrade Jevrejske opštine i svojevremeno je služila kao zimska sinagoga.

Novosadska Sinagoga (**16**), sa crkvenom opštinom i bivšom jevrejskom školom, nalazi se u Jevrejskoj ulici, datira iz 1909. Godine. Nad glavnim ulazom stoji hebrejski natpis, ...jer će se dom moj nazvati domom molitve svih naroda...Uvučena je s linije uličnog fronta, shodno propisima koji su važili u Habzburškoj monarhiji, jer su u liniji uličnog fronta mogli biti građeni isključivo sakralni objekti koji pripadaju rimokatoličkoj veroispovesti. Nekada je imala 999, a danas 700 sedišta. Ovu građevinu izuzetne akustike Novosađani uglavnom vezuju za koncerte klasične muzike, međutim ona je i dalje i pre svega "dom molitve svih naroda".

Drugi svetski rat je odneo prelepu sinagogu u Vrbasu koja se danas može videti samo na starim fotografijama. Na mestu gde se nekad nalazila, uzdiže se šestougaoni stub koji joj je pripadao.

15

16

TURISTI VIRE U MANASTIRE

Šire područje sremske planine Fruške gore od pamtiveka je pogodovalo svetilištima, a 16. i 17. vek beleži 35 manastira. Na prostoru 50 kilometara dužine i 10 kilometara širine, od zapada ka istoku, pod jurisdikcijom Eparhije Sremske, čekaju vas sledeći manastiri: Đipša (ili Divša), Jazak, Beočin, Bešenovo, Velika Remeta, Ravanica - Vrdnik, Grgeteg, Krušedol, Kuveždin, Mala Remeta, Novo Hopovo, Petkovica, Privina Glava, Rakovac, Sveta Petka - Berkasovo, Staro Hopovo, Fenek, Šišatovac. Kažu da ima još jedan manastir tu negde među navedenima, ni na nebu ni na zemlji, među javom i med snom, koji mogu pronaći samo najstrpljiviji i najposvećeniji. Ova jedinstvena kulturno-istorijska celina predložena je i za upis na listu svetske baštine UNESCO-a.

Ali ima Vojvodina još manastira:

Manastir Mesić (17) je ženski pravoslavni manastir u banatskoj eparhiji, preciznije, jugoistočnom Banatu, na desetak kilometara od Vršca. Još preciznije, na ulazu u seoce Mesić, verovatno naše najistočnije naseljeno mesto. Podigao ga je najverovatnije poslednji Branković, najverovatnije krajem XV veka. U svojoj riznici skriva vredne rukopise, štampane knjige i slike poznatih slikara.

Manastir Vojlovica muški je pravoslavni manastir iz istoimenog predgrađa Pančeva, a u krugu Rafinerije. Prema najstarijoj verziji manastir je osnovao 1383. despot Stefan Lazarević, sin kneza Lazara. Na južnoj strani manastira, pokraj crkve, nalazi se misteriozni grob sa templarskim krstom. Vredan je i pozlaćeni ikonostas iz 18. veka sa tridesetak ikona. Fabrika i manastir danas koegzistiraju u retko viđenju simbiozi.

Manastir Bođani (**19**) u pravcu je Dunava, na 15 km od Bača. Ovaj barokni kompleks sačinjen je od crkve, konaka i prateće ekonomije (šuma i voćnaci). Ponos manastira je jedna od šest pravoslavnih kanonizovanih ikona u svetu - Bogorodica Bođanska (**19a**) čije isceliteljske moći naročito pomažu roditeljima bez dece. Kod male kapele na izvoru se, po predanju godine 1478., ktitor ovog manastira, trgovac Bogdan iz Dalmacije, umio i izlečio bolesne oči.

19

Atraktivnost Koviljskog manastira leži u činjenici da njegovi monasi neguju vizantijsko pevanje, pa namernici mogu prisustvovati službi koja sadrži elemente drevne vizantijske liturgije (**18, 18a**).

19a

Iz vojvođanskog tla iznikli su i drugi manastiri bogate i poučne baštine: šumski manastir Bavanište nadomak Pančeva, zrenjaninski manastir Sv. Melanije Rimljanke kao prvi ženski manastir banatske Eparhije, manastir Hajdučica u istočnom Banatu, Somborski Manastir te Manastir Središte u mestu Malo Središte kod Vršca.

NE ŽURI, ZASTANI - KAŽU SAMOSTANI

U samom centru Bača nalazi se Franjevački samostan (**20**) sa unutrašnjim dvorištem i crkvom Uznesenja Marije. Na temeljima stare katedrale, godine 1169. Krstaški red Sv. Groba Jerusalimskoga iliti "Canonici cruciferi" podižu, u vrhunskom maniru romanske arhitekture, svoj samostan i crkvu. S obzirom da franjevci puna tri veka nisu napuštali samostan, očuvano je mnoštvo starog posuđa, tekstila, odela i crkvenih predmeta koji svedoče o kontinuitetu od srednjega veka, ali i starih rimskih vremena.

Uz brojne otmene vile u novosadskoj ulici Cara Dušana, nalazi se neupadljiva zgrada koja je 1942. godine preuređena u franjevački samostan svetog Ivana Kapistrana. Pomenuti se sedamdesetogodišnji franjevački redovnik, prilikom opsade Beograda 1456. godine, uz Janoša Hunjadija, borio protiv Turaka. Sekularni izgled građanske kuće skriva ljupku crkvu vrednih vitraža.

20

ULAZAK U KAPELU PRIJA DUŠI, PRIJA TELU

Kapele, crkve u malom, nazivaju i "vodicama" jer su, pretežno, podizane pored vode odnosno izvora ili bunara.

Kapela mira u Sremskim Karlovcima (21) zasigurno je najznačajnija kapela u Vojvodini. Karlovački mir sklopljen je 26. januara 1699. godine, između Austrije i njenih saveznika na jednoj i Turske na drugoj strani, a pregovori su se prvi put u istoriji diplomatije odvijali za okruglim stolom. Svaka od četiri delegacije ulazila je u većnicu, improvizovanu baraku, na svoja vrata. Na mestu gde je Karlovački mir potpisan, prvo su petrovaradinski franjevci uredili bogomolju, da bi karlovački katolici 1817. godine podigli hram pod nazivom Kapela mira.

Kapela sv. Petke (22) urasla u staro, šuplje deblo, sa gnezdom roda na vrhu, prepoznatljiva je slika koja ide uz Koviljski manastir. Najstariji pomen na kapelu "nuz debeo hrast" potiče iz 1878. godine. Bunara s isceliteljskom vodom više nema. Pre samo jednog veka i manastir i kapela bili su usred hrastove šume. Za ovaj, preostali, hrast se veruje da je sveto drvo.

Uporedo sa dvorcem Fantast u bečejskom ataru, početkom dvadesetih godina dvadesetog veka, građena je i kapela u neovizantijskom stilu. Ikonostas je oslikao, prijatelj gazda-Bogdana Dunđerskog, naš poznati slikar Uroš Predić.

Kapela Dudvarski na pravoslavnom groblju u Adi, sagrađena 1892. godine posvećena je prenosu moštiju svetog oca Nikolaja. U njoj blizini je i Srpska pravoslavna crkva Vaznesenja Hristovog iz 1926. godine koja predstavlja kopiju crkve na Oplencu.

Mauzolej Stevana Dunđerskog na Srbobranskom groblju, podseća na kupole srednjevekovnih srpskih manastira. Mauzolej je od belog kamena izgrađen u prvoj polovini 20-og veka za oko dvesta vagona pšenice.

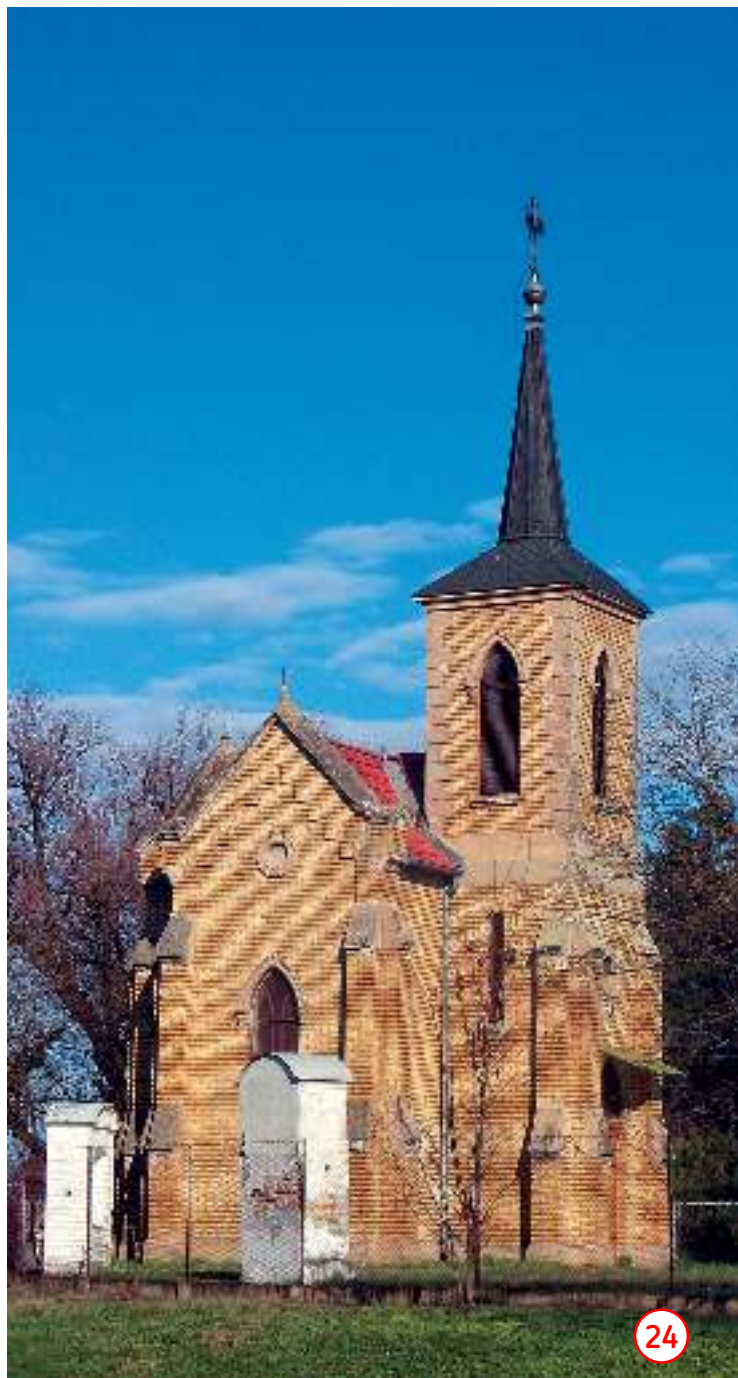
KALVARIJE NA VISINI STOJE, GODINE NI VEKOVE NE BROJE

Kalvarije, koje nazivaju još i Golgotama, su uređeni verski prostori, najčešće na uzvišenjima, sa 12 ili 14 postaja ("štacija") koje prate stradanja Isusa Hrista na putu do raspeća, do kojeg vode stepenice. Namena ovih svetilišta jeste hodočašćenje u vreme korizme, ali i drugih praznika. Običaj podizanja kalvarija u Evropi, kao i krstova krajputaša, doseže do srednjeg veka. Slično ikonama u pravoslavlju, one su katolički objekti obožavanja. One nasleđuju funkciju koju su u prethodnim eonima imali Megaliti, da kao spomenici označavaju pejzaž verski i ideološki.

Sa najvišlje gradske tačke, kalvarija kao da gospodari Bačkom Topolom. Spomenik, posvećen novozavetnoj Golgoti, sazdan krajem 18. veka, najstarija je građevina u gradu **(24)**.

U Bajši se pored Nove Kalvarije nalazi i Stara Kalvarija. Stara Kalvarija se sastoji od mramorovog krsta Hrista, od dva krsta od drveta. Nova kalvarija sastoji od tri velika krsta i od tri kipa veličine čoveka.

Tokom praistorije Titelski breg je bio ostrvo koje su naseljavali mnogi narodi o čemu svedoče ostaci naselja i utvrđenja. Od oko tri stotine arheoloških lokaliteta najznačajniji se zove Kalvarija. U pitanju je vidikovac nad naseljem Titel **(23)**.

DUHOVNE VERTIKALE VOJVODINI NE FALE

Kakva je to Slovačka evangelistička crkva Augsburske veroispovesti u Bačkom Petrovcu? Ko je bio Sveti Četvorodnevni Lazar po kome hram u banatskom mestu Pločice nosi ime? U kom mestu se nalazi Rimokatolička crkva Bezgrešno začće blažene djevice Marije? Ko su bili Pijaristi koji su osnovali crkvu u Zrenjaninu? Kako se u okviru spomen obeležja Sremski front našao i verski objekat?

Neke verske ličnosti i pojmovi češće se pojavljuju u imenima vojvođanskih duhovnih hramova od drugih. Na primer: sveti Nikola, Snežna gospa, Srce Isusovo... U Sremu ima čak četiri crkve posvećene Prenosu moštiju svetog Nikolaja. Ni posvete Vaznesenju Gospodnjem i Vavedenju Presvete Bogorodice nisu retkost. Razlozi za to svakako su zanimljivi ali ne otkrivajmo baš sve. Uradite to Vi na duhovnoj turističkoj turi po Vojvodini.

Velik broj verskih objekata nestao je sa lica Vojvodine. Neke su uništili predstavnici drugih konfesija, neke je pobedio zub vremena, neke su sklonile drugačije ideologije, kao na primer Jermeske crkve u Novom Sadu i Adi. Ali dovoljno ih je ostalo da svedoči o visokoj poziciji regiona Vojvodina na evropskoj mapi verskog turizma. Tome u prilog ide i podatak da se Generalna skupština Konferencije evropskih crkava (KEK), koja okuplja predstavnike 116 pravoslavnih, protestantskih, anglikanskih i starokatoličkih crkava, održala 2018. godine baš u Novom Sadu.

Sve u svemu, tek smo zagrebali po duhovnom blagu Vojvodine. Dalje valja da počete sami.

Izdavač:

Turistička organizacija
Vojvodine

Za izdavača:

Dr Nataša Pavlović

Urednik:

Jovana Perošević

Foto:

Arhiv Turističke organizacije
Vojvodine

Dizajn, priprema i štampa:

Intergraf, Novi Sad

Tiraž:

4000

Godina izdanja:

2018.

cip!!!

Dobrodošli u Vojvodinu

Turistička
organizacija
Vojvodine

Adresa

Turistička organizacija Vojvodine
Bulevar Mihajla Pupina 6/IV
21000 Novi Sad, Srbija

Telefoni

Tel: +381 21 452 910
Fax: +381 21 420 758

Online

Email: office@vojvodinaonline.com
Website: www.vojvodinaonline.com
www.vojvodina.travel